

Enkätanalys, allmän kartläggning

Finskt förvaltningsområde, Ludvika kommun

Ludvika kommun ingår sedan den 1e februari 2015 i förvaltningsområdet för det finska språket. Det innebär att kommunens invånare har rätt att använda sig av det finska språket i sina kontakter, muntligen eller skriftligen, med kommunen. Invånarna har också rätt att få äldre- och barnomsorg helt eller delvis på finska.

För att få reda på vilka önskemål och behov de finstalande invånarna i Ludvika kommun har, genomförde kommunen en enkätundersökning under sommaren 2015. Enkäten fanns tillgänglig på webben samt i pappersformat. Pappersenkäter delades ut till kommunens finska föreningar, men dessa fanns även tillgängliga på kommunens bibliotek, stadshusets reception, förvaltningshuset Marnäsliden samt på Hammarbackens sommarkafé.

Enkättiden var 20150601-20150930. Det kom sammanlagt 50 svar på den allmänna enkäten. Enkätsvaren har behandlats anonymt. På frågorna där resultatet redovisas i procent är beräkningen gjord på andelen svarande på just den specifika frågan.

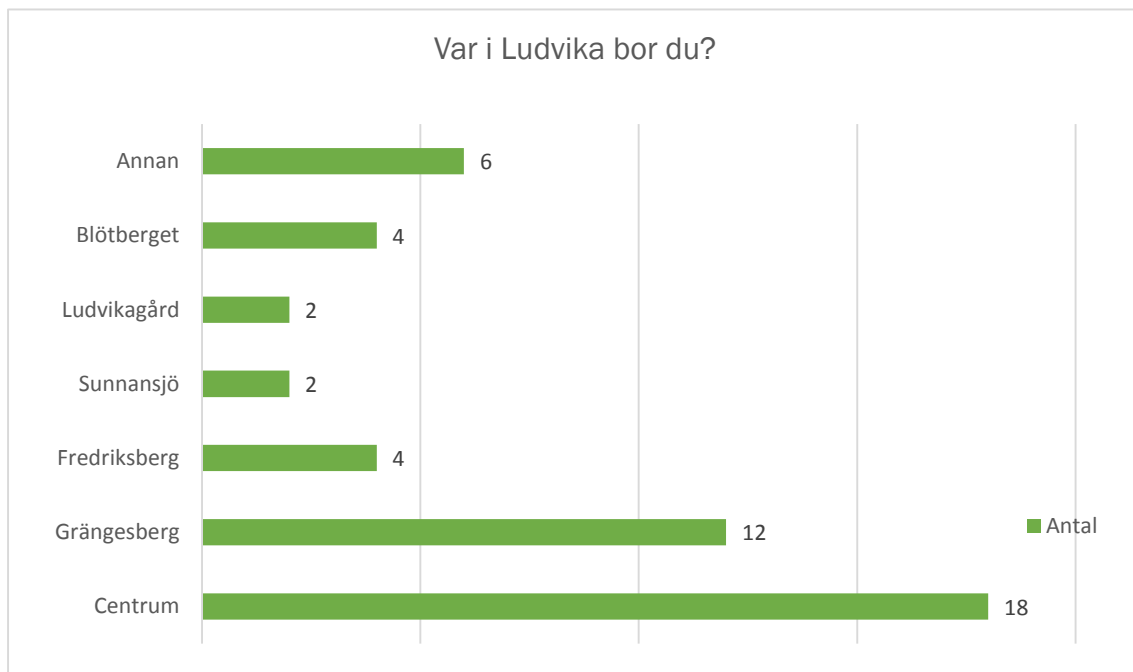
Målet är att resultatet kan användas som arbetsverktyg i kommunens anpassning till det finska förvaltningsområdet.

Bakgrundsinformation

De flesta som svarat på enkäten hamnar i åldersgruppen 65-74 år (45 %). Näst största gruppen är 75-84 år (21 %) och den tredje största gruppen 85-94 år (16 %). Sammanlagt utgör dessa tre grupper hela 82 %. 6 % av respondenterna ingick i åldersgruppen 0-34 år, 6 % i gruppen 35-54 år, samt 6 % i gruppen 55-64 år.

Majoriteten av respondenterna är kvinnor (63 % kvinnor, 37 % män).

De flesta av respondenterna bor i Ludvika centrum med omnejd (18 stycken). Annan relativt stor grupp bor i Grängesberg (12 stycken).

De allra flesta som svarat på enkäten är födda i Finland. Enbart 8 % av respondenterna är födda i Sverige. En anledning till detta kan vara att enkäten ofta har fyllts i samband med enkäten om finskspråkig äldreomsorg, och det är enbart första generations sverigefinländare som har fyllt i den enkäten.

Trots att de flesta är födda i Finland så har merparten av respondenterna svenskt medborgarskap, och enbart 18 % av respondenterna har finskt medborgarskap. Utöver dessa så har 10 % av respondenterna dubbelt medborgarskap.

88 % av respondenterna har finska som modersmål, och resterande 12 % har svenska som modersmål. Dessa 12 % kan bestå av både finlandssvenskar och andra generations sverigefinländare. Trots att vissa respondenter hade svenska som modersmål så använder de flesta finska i någon utsträckning. Enbart 6 % av respondenterna uppgav sig att inte använda finska alls.

75 % av respondenterna som använder finska gör det dagligen. 21 % använder finska varje vecka, medan resterande 4 % gör det varje månad, alternativt mycket sällan. Detta tyder på att finska är ett levande språk i Ludvika.

När vi ställde frågan ”I vilka sammanhang använder du finska?”, så svarade de flesta att de använder finska med släktingar, vänner och bekanta, hela 43 av 50 respondenter. I många fall pratar man finska även hemma (35 st.), antingen med sin partner eller med barnen. Nästan hälften av respondenterna (22 st.) angav även att de använder finska i föreningslivet.

Ett flertal enkäter blev distribuerade via lokala finska föreningar, vilket också kan förklara den

något höga siffran, då långt ifrån alla sverigefinländare är aktiva inom de finska föreningarna. För många är dock föreningarna just de ställen där man kan prata finska. Föreningarna kan agera som komplement till andra finsktalande forum, men ofta kan föreningarna vara ett av de få, eller till och med de enda ställen, där sverigefinnarna får tala och höra finska i sin vardag.

De respondenter som valde alternativet ”I andra sammanhang”, angav följande svar: På jobbet/Facebook, dator/Karaoke, när jag sjunger/Överallt där det behövs/Min dotter ringer varje kväll, det värmer mig. / Butiker, läkare/Kyrkan/Det vore önskvärt om man kunde anordna läs- och sångstunder på finska för de som bor på hemmen.

Service på finska

På frågan om vilken kommunal service respondenterna vill ha på finska, fick vi väldigt olika svar. Trots detta så var det "Äldreomsorg" som fick allra flest svar, totalt 38 stycken. På andra och tredje plats kom "Hemsjukvård" och "Hemtjänst" med 29 respektive 28 svar. Kultur- och fritidsaktiviteter på finska var relativt eftertraktade, med 23 svar, medan exempelvis "Avfallshantering och återvinning" på finska var inte särskilt efterfrågat (3 svar). "Väntjänst", "Modersmålsundervisning" och "Tryckt informationsmaterial" på finska fick alla 17 svar var. Finskspråkig förskoleverksamhet och byggnads- och miljöfrågor på finska efterfrågades av 7 respektive 5 respondenter.

Trots att det var möjligt att välja fler alternativ så var det tydligt att det var just äldreomsorg på finska som var mest efterfrågat bland respondenterna. En möjlig faktor som kan ha spelat in här är respondenternas höga medelålder, att det är just äldreomsorg som många är oroliga för eller har funderingar över.

Utöver de färdiga alternativen så kom det även många förslag på annan finskspråkig service;

Hemspråksundervisning för oss som inte fick det under uppväxten. Förväntas fortfarande kunna finska titt som tätt. / Post- och bankärenden. Polisärenden. / Diskussionsstunder för att driva tiden, fler finskspråkiga samlingar. Vi har bara haft 2 timmar på Lillkyrkan. Diakon Hannu anordnar ofta diskussion och leder finskspråkiga stunder. Finsk församling, förening, men det kräver organisering. Väntjänst.

Respondenterna blev tillfrågade att nämna tre saker eller situationer där de anser att service på finska är viktigt. Enligt respondenterna är det finska språket viktigast inom följande områden:

Sjukvård/Kultur, tidningar/Hemtjänst, äldreomsorg, hemsjukvård/Hemtjänst, hemsjukvård, äldreomsorg/Ljudböcker, tidningar/Sjukvård, tolktjänster på kontoren/Bibliotekstjänster, kulturevenemang/Sjukvård, äldreomsorg/När man är gammal, i sjukvården, och när man pratar med kommunala och statliga myndigheter/Äldreomsorg, sjukvård, stimulerande aktiviteter för de äldre (inte bara bingo) / Pensionsansökanärenden, skatteärenden, avtal mellan Finland och Sverige/Äldreomsorg, hemsjukvård, modersmål i grundskolan/Modersmålsundervisning på finska, kultur och äldreomsorg/Äldreomsorg/Sjukvård

Om information

På frågan om respondenterna får tillräckligt med information om kommunens olika verksamheter och hur de skulle vilja bli informerade om kommunens verksamheter fick vi följande svar:

Muntligt på finska, skriftligt på finska/Skriftligt på finska/Skriftligt, muntligt/Skriftligt på finska/På finska/På finska/Skriftligt på finska/Skriftligt på finska/På finska/Skriftligt på finska/Skriftligt både på finska och svenska/Nej. På finska och svenska. / Skriftligt på finska och svenska / Skriftligt på finska /På finska/På finska/Skriftligt på finska/Skriftligt på finska/Skriftligt på finska/Skriftligt på finska/Jag läser Ludvika Tidning numera dagligen/Skriftligt på finska/Skriftligt/Skriftligt/Skriftligt/Skriftligt på finska/Skriftligt/Muntligt på finska

De flesta av respondenterna vill få mer skriftlig information på finska. Det var bara två respondenter som saknade muntlig information och för några passade det att ge information även på svenska.

På frågan om hur respondenterna skulle vilja att den finskspråkiga kommunhemsidan utvecklades fick vi följande svar:

Mer/Mer information, jag skickar mailadressen/Enkelt klickval att byta språk för all information/Så att det passar både unga och gamla/Bra början. Fortsätt på samma sätt. / Behövs duktiga proffs/Hela svenska hemsidan på finska. Information om de finska föreningarnas aktiviteter samt nyheter/Alla saker som rör sverigefinnar på finska/All information på finska/Alla kommunens information på finska

På frågan om hur kommunen borde informera om de nationella minoriteterna och deras rättigheter svarade respondenterna följande:

Brev/Skriftligt/I media/Brev/På finska, skriftligt/Skriftligt på finska/Skriftligt/Skriftligt till föreningarna, även på hemsidan/Bl.a. genom välutvecklad hemsida/I skolor och på nationaldagarna/På hemsidan och med brev/I tidningar, på ställen där det syns lätt/Skriftligt/I Lokaltidningar, gratistidningar som Väsman Runt och Mitt Dalarna/I tidningar eller skriftligt/Allt som hör till/Skriftligt med brev/Skriftligt på finska/Muntligt

Språk och kultur

Vi frågade respondenterna hur de ansåg att bibliotekens finskspråkiga service borde utvecklas, och bad dem även att ge förslag på specifika bokinköp och kulturevenemang. Respondenterna gav följande svar och förslag:

Ett viktigt sätt att upprätthålla språket är att läsa. Jag önskar fler finskspråkiga, aktuella böcker. / Nya böcker/Finska dagstidningar, ljudböcker/Böckerna måste förnyas/Ljudböcker/Tidningar/Fler finska böcker/Nya böcker, ljudböcker, dagstidning till bibblan. Hur vore det att erbjuda finskspråkig service på biblioteket? T.ex. några timmar per vecka. / Tycker det borde finnas mera barnböcker på finska/Bästsäljare i Finland/Sagan om Isfolket, Harry Potter, trädgårdstidningar/Guidning med datorer och smartphones. Föreläsningar och information t.ex. om hälsovård. Dessa är kanske inte kultur, men behov finns. / Dagar på finska! Försöka upprätthålla det korrekta språket! Föreläsningar om t.ex. Aleksis Kivi, Eino Leino och Kalevala. / Diskussionsgrupper där alla berättar om en bok de läst, t.ex. 1 gång per månad. / Min ålder och sjukdom hindrar mig numera/Ville Haapasalo/Jag ser så dåligt att jag inte längre kan läsa.

På frågan om hur det finska språket och den sverigefinska kulturen borde uppmärksammas i Ludvika svarade respondenterna följande:

Informera/Finskspråkiga aktiviteter, vänort från Finland/Finsk teater/Mer finsk teater/Fler aktiviteter /Fler gemensamma aktiviteter för svenskar och finnar/Gemensamma evenemang som skulle intressera även svenskar/På gemensamma dagar/Mer information till svenskar. Fler finska evenemang som teater och konserter/Genom databilder! Datorn kan användas på många sätt med språk och kultur på olika ställen/Finskspråkiga kulturaktiviteter/Temadagar/På alla möjliga sätt/På alla möjliga sätt/Suvi är bra och passar bra för att berätta om olika saker/Besöka även hemmen.

I den sista frågan kunde respondenterna lämna sina åsikter och skicka hälsningar till kommunen. Vi fick följande svar:

[...] vore det kul om mina barn även kunde lära sig lite finska, och ett språkbadsförskola (eller dylikt), det vore kul. Underlättar att kunna lite finska då vi ändå besöker Finland ofta. / Låt alla med t.ex. en finsk föräldrar lära sig finska billigt/Det är så bra att vi äntligen blir uppmärksammade. Hittills har vi varit osynliga bortsett från skattebetalning. Bättre sent än aldrig/Unga och äldre behöver aktivera sig tillsammans/Jag är för gammal och sjuk för att uttrycka mina åsikter. Jag önskar lycka till och framgång i arbetet. Början har varit bra tack vare Suvi. / Skulle barnbarn kunna få undervisning i finska? Det skulle inte vara så dumt, det vore bra att kunna lite finska i många yrken.

Sammanfattning

I Ludvika kommun bor det ca 3000 sverigefinländare (t.o.m. tredje generationen). Svarefrekvensen på den allmänna enkäten var 50 st., vilket motsvarar knappt 2 % av första generations sverigefinländare bosatta i Ludvika kommun. Kvantitativt sett är detta ett mycket lågt resultat.

Möjliga orsaker för det låga resultatet kan vara dålig marknadsföring alternativt att enkäten varit för svåruppfattad. Svarefrekvensen bland föreningsaktiva var väldigt hög, medan de sverigefinländare som inte är aktiva inom de finska föreningarna i kommunen har varit svåra att nå. Detta märks även på respondenternas höga medelålder, trots att enkäten var riktad till sverigefinnar av alla åldrar. Man kan även tänka sig att det tar tid innan minoriteten själva blir medvetna om vad det innebär i praktiken att Ludvika kommun sedan ett halvt år tillbaka ingår i ett finskt förvaltningsområde, och syftet med enkäten har kanske därför varit otydligt.

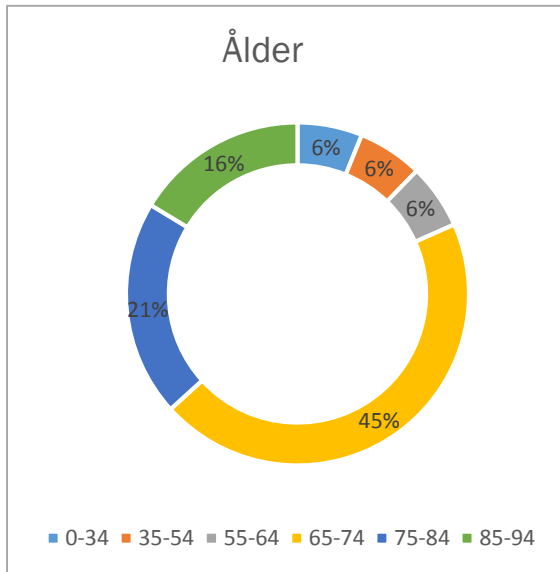
Vi kan ändå anse resultatet ge oss en bättre uppfattning om minoritetens behov och intressen i Ludvika kommun, och kan använda detta som verktyg i planeringen av framtida åtgärder inom kommunal service.

Av svaren framkommer tydligt att den finskspråkiga äldreomsorgen bör prioriteras. Mer information om behov och intressen kring äldreomsorgen finns i enkätanalysen för äldreomsorgen. Det finns ett starkt intresse för kultur- och fritidsaktiviteter, finskspråkig information samt modersmålsundervisning i kommunen. Man får dock ha i åtanke att hela 82 % av respondenterna hade fyllt 65 år, vilket lär ha haft en stor påverkan på prioriteringarna och det slutgiltiga enkätresultatet.

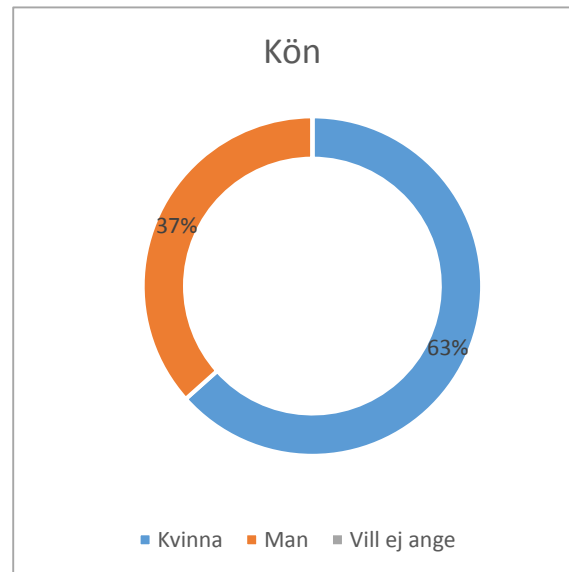
Respondenterna efterfrågade olika slags kulturaktiviteter och möten där det finska språket kan utvecklas och främjas, t.ex. författarträffar, bokcirklar, temadagar och språkundervisning i skolan och på fritiden. Det kom även önskemål om bokinköp till biblioteket. Samtidigt finns det även ett konkret behov hos de äldre att få hjälp på finska, t.ex. i form av datakurser, föreläsningar om hälsa, och hjälp med bank-, polis- och pensionsärenden. Information om minoritetsrättigheter vill respondenterna få på finska. Den absoluta merparten av respondenterna vill ha skriftlig information och som passande kanaler angavs bl.a. kommunens hemsida, lokalmedia och även brevutskick. Finska är fortfarande ett mycket levande språk i kommunen och respondenterna sätter stort värde på att bli bemötta på finska.

BILAGA 1

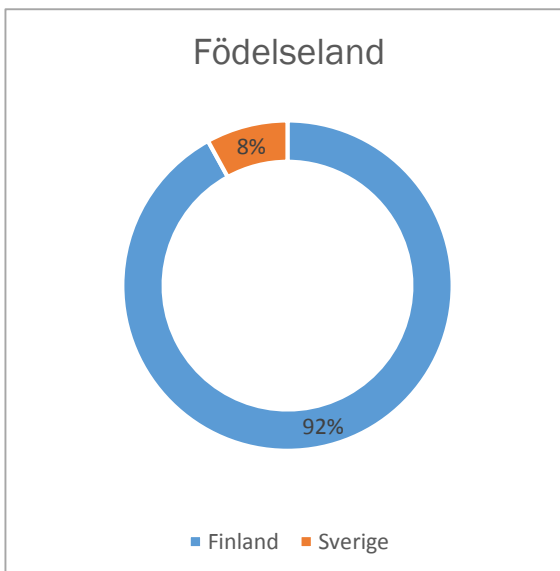
Statistik, bakgrundsinformation

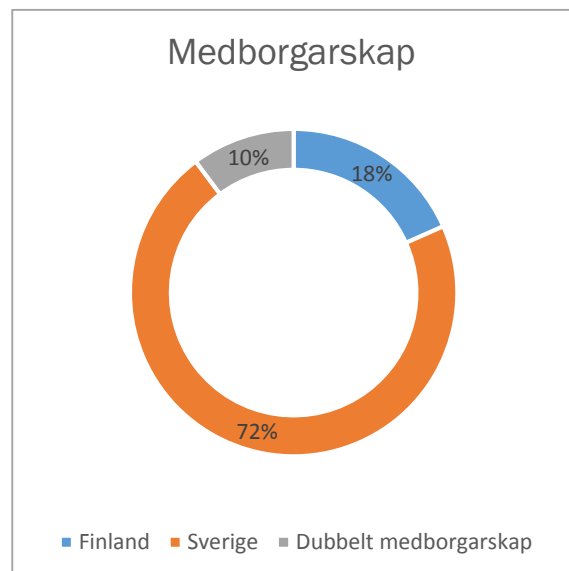
Din ålder?

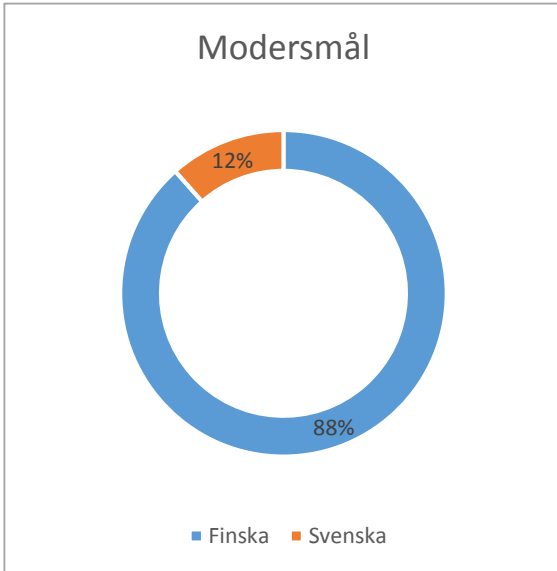
Ditt kön?

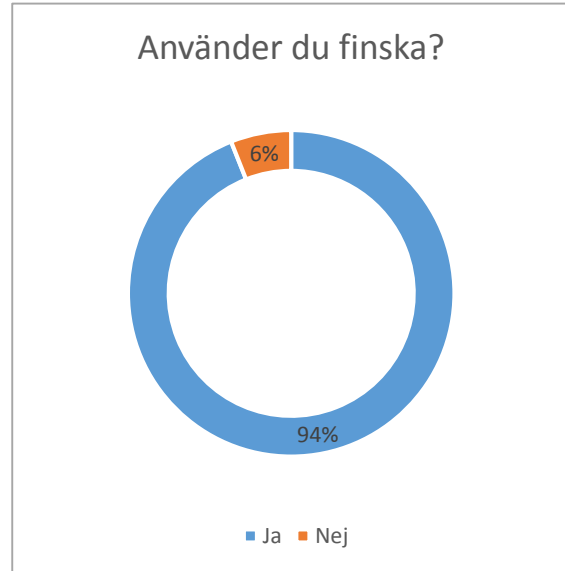
Ditt födelse land?

Ditt medborgarskap?

Ditt modersmål?

Använder du finska?

BILAGA 2

Kartläggning om behov och önskemål hos den sverigefinska minoriteten i Ludvika kommun

LUDVIKA KOMMUN; FÖRVALTNINGSOMRÅDE FÖR DET FINSKA SPRÅKET

Kartläggning om behov och önskemål hos den sverigefinska minoriteten i Ludvika kommun

Har du finska rötter? Vill du vara med och utveckla det finska förvaltningsområdet i Ludvika kommun?

Ludvika kommun är sedan den 1e februari 2015 ett förvaltningsområde för det finska språket. Det innebär att kommunens invånare har rätt att använda sig av det finska språket i sina kontakter, muntligen eller skriftligen, med kommunen. Invånarna har också rätt att få äldre- och barnomsorg helt eller delvis på finska.

Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk reglerar invånarnas rättigheter. Lagen innebär även att kommunen ska stärka och främja det finska språket och kulturens ställning i samhället.

För att få reda på vilka önskemål och behov de finsktalande invånarna i Ludvika kommun har, genomför kommunen en enkätundersökning. Undersökningen är helt frivillig (och anonym) att delta i men tänk på att dina svar är viktiga i kommunens utvecklingsarbete.

Om du har några som helst frågor om undersökningen är du välkommen att ta kontakt med Ludvika kommuns projektledare för finskt förvaltningsområde, Suvi Hänninen, tfn. 0240-860 96, epost: suvi.hanninen@ludvika.se

Ålder?

- 24
- 25-34
- 35-44
- 45-54
- 55-64
- 65-74
- 75-84
- 85-94
- 94+

Kön?

- Kvinna
- Man
- Vill ej ange

Var i Ludvika bor du?

- Centrum
- Grängesberg
- Fredriksberg
- Saxdalen
- Sunnansjö
- Nyhammar
- Grangärde
- Annat, var?

Födelseland?

- Finland
- Sverige
- Annat

Medborgarskap?

- Finland
- Sverige
- Dubbelt medborgarskap; Finland och Sverige
- Annat

Ditt modersmål?

- Finska
- Svenska
- Annat

Använder du finska?

- Ja
- Nej

Om du svarade "Ja", hur ofta använder du finska?

Dagligen

- Varje vecka
- Varje månad
- Några gånger om året
- Mycket sällan

Om du svarade "Nej", av vilken anledning pratar du inte finska?

- Jag vill inte
- Jag kan inte finska
- Jag har ingen möjlighet att prata finska

I vilka sammanhang använder du finska?

- Hemma
- Med släktingar, vänner eller bekanta
- I föreningslivet
- Använder inte finska

I andra sammanhang, var?

Vilken kommunal service skulle du vilja ha på finska?

- Förskoleverksamhet (se även separat enkät om finskspråkig)
 - Modersmålsundervisning i grundskolan
 - Hemtjänst
 - Hemsjukvård
 - Väntjänst
 - Äldreomsorg (se även separat enkät om finskspråkig äldreomsorg)
 - Byggnads- och miljöfrågor (t.ex. bygglovsärenden)
 - Avfallshantering och återvinning
 - Information på kommunens hemsida
 - Tryckt informationsmaterial från kommunen
 - Kultur- och fritidsaktiviteter
- Annan service, vad?

Näm n tre saker eller situationer där du tycker service på finska är viktigt:

Får du tillräckligt med information från kommunens olika verksamheter? Hur skulle du vilja bli informerad om de olika verksamheterna i kommunen? (muntligt/skriftligt/på finska/på svenska, osv.)

Hur skulle du vilja att den finskspråkiga kommunhemsidan www.ludvika.se/suomeksi utvecklades?

Hur skulle du vilja att kommunen informerade om de nationella minoriteterna och deras rättigheter?

Hur skulle du vilja utveckla bibliotekens finskspråkiga service? Har du förslag på specifika bokinköp eller kulturarrangemang?

Hur skulle du vilja att det finska språket och den sverigefinska kulturen uppmärksammades i Ludvika kommun?

Andra åsikter, idéer, förslag, etc.

Vill du få information om sverigefinska kulturhändelser i närregionen eller veta hur vårt arbete med det finska förvaltningsområdet utvecklas? Beställ vårt finskspråkiga nyhetsbrev genom att mejla din mejladress till suvi.hanninen@ludvika.se. Nyhetsbrevet skickas ut ca.4 gånger om året.

Vid frågor om förvaltningsområdesarbetet, kontakta;

Suvi Hänninen, projektledare för finskt förvaltningsområde Ludvika kommun Stöd- och styrningsförvaltningen

suvi.hanninen@ludvika.se 0240-860 96, internt 760 96 Växel: 0240-860 00 Besöksadress: Dan Anderssons gata 1, www.ludvika.se/finsktomrade